

Utlåtande om inrättande av privat naturskyddsområde enligt 47 § 2 mom. i naturvårdslagen (9/2023), Ontala

Bygg- och miljönämnden 05.03.2025 § 42
66/11.02.05/2025

Beredare

Miljövärdinspektör Paavo Suominen, tfn 040 631 4882
fornamn.efternamn@pargas.fi

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland förbereder inrättande av ett naturskyddsområde på ca 12 hektar på fastigheten 445-528-1-18.

Området består av fem delområden som ingår delvis i Natura 2000-nätverkets områden Pargas kalkområden (FI0200134) och Pettebyviken (FI0200092) samt delvis i skyddsprogrammen för gamla skogar (AMO020318) och fågelvatten (LVO020067). Eftersom området består av flera delområden och är stort, så är området varierande. Området består av bl.a. gammal skog, med mycket murket trä, lundområden (inklusive strandlundar), områden där det förekommer spår av tidigare betesgång, områden nära gamla kalkbrott. Delvis är området för skyddsprogrammet för gamla skogar gallrat sen tidigare, men kvarstående trädbeståndet är gammalt och yngre trädgenerationer har börjat uppkomma på nytt. En del murket trä förekommer även på detta område.

Det har förhandlats med markägarna om genomförandet av skyddet för området, men en frivillig lösning har inte nåtts. Närings-, trafik- och miljöcentralen kan utan markägarens ansökan eller samtycke fatta beslut om att inrätta ett naturskyddsområde i ett privatägt område som ingår i ett naturskyddsprogram som statsrådet godkänt eller vars skydd enligt statsrådets principbeslut om genomförande av nätverket Natura 2000 ska genomföras på det sätt som föreskrivs i naturvårdslagen. NTM-centralen anser att grunder för inrättande av ett naturskyddsområde enligt 43 § 2 mom. i naturvårdslagen föreligger och NTM-centralen överväger att inrätta ett naturskyddsområde enligt 47 § 2 mom. i naturvårdslagen utan markägarens samtycke. Naturskyddsområdet förblir i den nuvarande markägarens ägo. De fridlysningsbestämmelser som ska inkluderas i beslutet om att inrätta detta naturskyddsområde begränsar inte markanvändningen mer än vad som följer av grunderna för skyddet av ett område som ingår i Natura 2000-nätverket samt skyddsprogrammen för gamla skogar och fågelvatten.

För de områden som föreslås bli skyddsområden gäller en landskapsplan, enligt vilken områdena anvisats som naturskyddsområden på riks-, landskaps- och regionnivå med särskilda naturvärden (S). Områdena har ingen gällande generalplan, detaljplan eller stranddetaljplan med rättsverkan som styr markanvändningen närmare och ingen sådan har heller anhängiggjorts.

För området föreslås följande fridlysningsbestämmelser:

På området är det förbjudet att

- avverka skog, ta bort vindfällen och livlösa träd, samla virke för privat bruk och beskoga;
- ta eller skada svampar, tickor, buskar och andra växter eller delar av dem;
- skada, ändra och täcka mark- och berggrund samt ta jord- och stenmaterial;
- gräva diken, rensa vattendrag och bygga dammar;
- döda, fånga och ofreda vilda ryggradsdjur och att förstöra deras bon samt att fånga och samla ryggradslösa djur
- uppföra byggnader, konstruktioner och anordningar samt anlägga vägar och stigar;
- röra sig med motorfordon utanför existerande vägar;

- skräpa ned;
- göra upp eld, tälta och bedriva/idka annat lägerliv;
- arrangera orienterings- och andra slags tävlingar i terrängen;
- hålla hundar lösa;
- bedriva annan verksamhet, som inverkar ogynnsamt på naturförhållandena i området, på landskapet, på arternas fortbestånd eller på syftet med inrättandet av området.

Trots de ovannämnda bestämmelserna är det på området tillåtet att

- plocka bär och nyttosvamp;
- jaga i enlighet med jaktlagen, vid jakt behöver hunden inte vara kopplad;
- ta bort djur- och växtarter av främmande ursprung;
- röra sig i terrängen med motorfordon när detta behövs för den naturskyddsmässiga vården eller för hämtning av hovdjur som blivit jagade;
- utnyttja betesmark och bygga stängsel och övriga nödvändiga konstruktioner som behövs för betandet samt sköta områdets naturvärden enligt plan som godkänts av NTM-centralen.

Bestämmelser om statens ersättningskyldighet finns i naturvårdslagen. Staten är skyldig att ersätta fastighetsägaren eller innehavaren av en särskild rättighet för betydelsefull olägenhet till följd av fridlysningsbestämmelserna för ett naturskyddsområde som inrättats med stöd av 47 § 2 mom. (naturvårdslag 111 §). Om en överenskommelse inte har kunnat nås om ersättning, kan fastighetsägaren lämna in en ansökan till Lantmäteriverket om förrättning för att bestämma ersättningen (naturvårdslag 113 §).

Fastighetsägaren har kontaktat miljövärden i staden och framfört sin egen syn på grunderna för skyddet av naturskyddsområdet som ska inrättas. Markägaren anser bland annat att eftersom en del av det föreslagna naturskyddsområdet redan ingår i ett befintligt Naturaområde och en del inte, borde dessa områden behandlas separat. Dessutom borde skillnaderna mellan delområdena beaktas i fridlysningsbestämmelserna. NTM-centralen har utöver miljövärdsmyndigheten i staden även gett fastighetsägaren tillfälle att bli vidare hörd i enlighet med 53 § 2 mom. i naturvårdslagen.

Kompletterande material

Begäran om utlåtande

Markägarens skrivelse till miljövärdsmyndigheten i staden och komplettering av den (ej offentlig)

Föredragande

Ledande miljövärdinspektör Päivi Paavilainen, tfn 040 6277 470
fornamn.efternamn@pargas.fi

Beslutsförslag

Bygg- och miljönämnden avger följande utlåtande i ärendet:

Bygg- och miljönämnden har inget att anmärka mot inrättandet av naturskyddsområdet. Man bör fortfarande sträva efter att nå ett förhandlingsresultat med markägaren, och ifall naturskyddsområdet inrättas utan markägarens samtycke, ska man vid utfärdande av fridlysningsbestämmelser beakta markägarens åsikter i den mån det är möjligt.

Beslut

Förslaget godkändes.

Delgivning

NTM-centralen i Egentliga Finland